

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/8/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012201043
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012201043.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci v právnej veci navrhovateľa: H. I., bytom E. X/A, G., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Bratislava, so sídlom Nám. Slobody 121, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. 4N 1081/12 (bez uvedenia dátumu), o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/66/2012-14 zo dňa 7. decembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/66/2012-14 zo dňa 7. decembra 2012, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave odmietol návrh navrhovateľa, ktorým sa navrhovateľ domáhal preskúmania rozhodnutia odporcu č. 4N 1081/12 (bez uvedenia dátumu), ktorým odporca o žiadosti navrhovateľa o poskytnutie právnej pomoci rozhodol tak, že mu nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci s poukazom na § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, keďže odporca mal za to, že žiadateľ nespĺňa podmienku materiálnej núdze, ktorá je nevyhnutným predpokladom priznania nároku na poskytovanie právnej pomoci. Krajský súd v Bratislave takto rozhodol v zmysle ustanovenia § 250p O.s.p., pretože navrhovateľ neodstránil vady svojho návrhu, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu. Krajský súd dôvodil tým, že z podaného návrhu navrhovateľa predovšetkým nie je zrejmé v akom rozsahu a z ktorých konkrétnych dôvodov má súd preskúmať rozhodnutie odporcu, či jeho postup, pričom navrhovateľ i napriek riadne doručenému uzneseniu, ktoré súčasne obsahovalo i poučenie o možnom odmietnutí návrhu, ak vady návrhu nebudú odstránené v súdom stanovenej lehote. Tieto vady neboli odstránené navrhovateľom ani do vydania uznesenia o odmietnutí návrhu navrhovateľa.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave podal odvolanie navrhovateľ a žiadal aby Najvyšší súd

Slovenskej republiky v odvolacom konaní zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Poukázal na to, že bol nesprávne posúdený jeho zdravotný stav a že je tragédiou zákona č. 327/2005 Z. z., že nerieši výdavky osoby, ktorej vreckové sa pohybuje na úrovni životného minima a že zmenou zákona by sa mali zaoberať páni poslanci. Uviedol, že sudca správne posúdil vec podľa zákona č. 327/2005 Z. z.

Odporca sa ku odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods.1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 212 a nasl. O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 246c ods. 2 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné v danej veci vyhovieť a to z nasledovných dôvodov :

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia, alebo zrušujú práva, alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 250l ods. 2 O.s.p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 249 ods. 2 O.s.p. žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napáda, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napáda, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

V nadväznosti na konštatovanie krajského súdu, že z návrhu nevyplýva, aké subjektívne právo žalobcu malo byť vydaním napadnutého rozhodnutia porušené, najvyšší súd dáva do pozornosti, že zákon kladie na obsah žaloby (návrhu) okrem všeobecných podmienok (§ 42 ods. 3 O.s.p. a § 79 ods. 1 O.s.p.) aj podmienky osobitné pre správne súdnictvo obsiahnuté v citovaných zákonných ustanoveniach § 249 ods. 2 O.s.p. Žaloba musí preto okrem označenia napadnutého rozhodnutia obsahovať aj označenia všetkých účastníkov konania, aj účastníkov konania pred správnym orgánom (vrátane osôb zúčastnených na konaní), presného označenia výrokov, ktoré žalobca napáda (najmä ak rozhodnutie pozostáva z viacerých výrokov), obsahovať i konkrétne žalobné dôvody.

Zo žaloby musí byť pre súd jasné a zrozumiteľné, aké žalobné dôvody uvádza žalobca (navrhovateľ) na podporu svojho tvrdenia, že dotknutým rozhodnutím bol ukrátený na svojich právach. Za osobitnú náležitosť žaloby preto treba považovať aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím a postupom správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Obligatornou náležitosťou návrhu je teda povinnosť navrhovateľa tvrdiť, že správne rozhodnutie alebo jeho časť odporuje konkrétnemu všeobecne záväznému právnemu predpisu, a toto tvrdenie právne odôvodniť. Ak navrhovateľ poukazuje na skutočnosť, že postupom správnych orgánov mu bola odňatá možnosť ochrany jeho práv, musí uviesť, pri ktorom procesnom úkone sa tak malo stať, aké vyjadrenia chcel v priebehu správneho konania uplatniť a čo je dôsledkom znemožnenia ich uplatnení, teda aké subjektívne právo navrhovateľa malo byť v tejto súvislosti porušené. Pokiaľ tak neurobí, nie je možné všeobecne formulované námietky meritórne prejednať.

Súd nevyhľadáva za žalobcu (navrhovateľa) konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 O.s.p. majú tvoriť obsah návrhu a určovať rozsah preskúmavania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je podľa § 250h ods. 1 O.s.p. veta za bodkočiarkou) viazaný. Súd teda nemôže z vlastnej iniciatívy za navrhovateľa nahradiť žalobné dôvody ani sám nevyhľadáva ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia. Keďže predmetom súdneho preskúmania je zákonnosť rozhodnutia (nie jeho vecná správnosť), má včasné, správne a úplné formulovanie dôvodov opravného

prostriedku zásadný význam. Táto požiadavka na navrhovateľa je v správnom súdnictve o to významnejšia, že podľa O.s.p. je súd viazaný rozsahom dôvodov opravného prostriedku od jeho podania a navrhovateľ uplynutím lehoty na podanie opravného prostriedku od doručenia napadnutého rozhodnutia správneho orgánu nemá možnosť požadovať odpustenie zmeškania tejto lehoty.

Z ustanovenia § 249 ods. 2 O.s.p. vyplýva i zásada iudex ne eat ultra petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorú musí súd zásadne aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe podanej žaloby zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutie a postup orgánu verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, t. j. v medziach žaloby (§ 250j ods. 1 a 2 O.s.p.). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť. Tu platí v správnom súdnictve koncentračná zásada, keď žalobca môže žalobné dôvody síce meniť, avšak rozširovať ich môže len do konca lehoty na podanie žaloby. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu, a to ani v replike na vyjadrenie žalovaného ani na pojednávaní. To znamená, že k žalobným bodom uplatneným po uplynutí lehoty na podanie žaloby správny súd nemôže prihliadať.

Je preto výlučne vecou navrhovateľa, aby stanovil medze súdneho prieskumu, a to tak po stránke kvantitatívnej (označením výrokov rozhodnutia, ktoré žiada preskúmať), ako aj kvalitatívnej (uvedením konkrétnych žalobných dôvodov). Iba v lehote podľa § 250b ods. 1 O.s.p. je možné rozšíriť rozsah napadnutia rozhodnutia. Rozšírením rozsahu napadnutia rozhodnutia sa chápe nielen rozšírenie žaloby o ďalšie výroky, ale aj o rozšírenie žalobných dôvodov, t. j. vytknutie ďalšieho rozporu so zákonom alebo uvedenie ďalšieho porušenia žalobcových práv.

Krajský súd preto postupoval procesne správne, keď vyzval navrhovateľa na odstránenie väd jeho opravného prostriedku, keď mu poskytol príslušné poučenie ako má príslušné nedostatky odstrániť a tiež, keď ho zároveň i poučil o následkoch neodstránenia väd jeho podania.

Zákon č. 327/2005 Z. z. v platnom znení i podľa názoru odvolacieho súdu za účelom rozhodovania a správneho posúdenia žiadosti navrhovateľa, neumožnil v danom prípade správnomu orgánu skutočne prihliadnuť na iné, než zákonodarcom stanovené kritéria posudzovania nároku na poskytnutie právnej pomoci osobám nachádzajúcim sa v materiálnej núdzi.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti si navrhovateľ musí uvedomiť, že krajský súd a obdobne ani Najvyšší súd Slovenskej republiky (uvedomujúc si v plnom rozsahu zložitost' pomerov žiadateľa) i v prípade, ak by jeho návrh /opravný prostriedok pred krajským súdom/ bol hoc i perfektný, nemohli by zohľadniť jeho ďalšie výdavky, pretože ani rozhodovacia činnosť súdov nemôže ísť contra legem, pretože zákonodarca stanovil zákonné kritéria posudzovania nároku na poskytnutie právnej pomoci osobám v hmotnej núdzi, ktoré kritéria sú súdy v rámci rozhodovacej činnosti povinné rešpektovať.

Zákon č. 327/2005 Z. z. je špecifickým zákonom, ktorý pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci zakotvuje špecifické podmienky, ktorých splnenie posudzuje a prináleží do kompetencie Centra právnej pomoci.

Vzhľadom na to, že neboli zistené také vady konania pred krajským súdom, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.) a ani námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, odvolací súd rozhodnutie krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako súladné so zákonom potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko v odvolacom konaní úspech nemal a odporcovi zo zákona náhrada trov neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.